

Første sæson
2023

RINGMÆRKNING
HAVFUGLE
FORMIDLING

CHRISTIANSØS NATURVIDENSKABELIGE FELTSTATION

www.chroe.dk

Kære medlem

Et forår er gået - en sommer er endnu ikke slut. - I bestyrelsen har vi været lidt længe om at få tingene på plads med hensyn til nyhedsbrev og hjemmesiden - men nu er vi fremme i lyset igen.

Ringmærkning

Per fortæller: Så er første halvår 2023 overstået og det er nu blevet tid til en opsummering af aktiviteterne. Ringmærkningen og observationerne endte generelt med at blive ringere end normalt. Vi fik ringmærket **4.547** fugle i alt fordelt på 66 arter. Års totalen ligger dermed ca. 1.700 fugle under forårstotalerne for 2022 og 2021. I tabellen er nøgletallene for ringmærkningen opsummeret for 2023, 2022 og 2021.

	2023	2022	2021
Total antal ringmærkede fugle	4.547	6.260	6.235
Total antal netmetertimer	91.563	102.922	130.846
Fugle pr. netmetertime	0,050	0,061	0,048

Årsagen til den ringe forårssæson var et generelt koldt og til tider ret blæsende vejr med vindretninger mest mellem nord og øst. Der var en mangel på dage med lune og fugtige vinde fra sydvest; i stedet havde vi mange dage med klart og tørt vejr med uendelig god sigt og temperaturer under normalt.

I nedenstående tabel har jeg samlet en oversigt over de fem mest almindelige arter ringmærket i første halvår af 2023 og de tilsvarende tal for 2022 og 2021.

Art/år	2023	2022	2021
Rødhals	1.189	1.670	1.553
Løvsanger	461	848	496
Solsort	424	420	568
Fuglekonge	339	85	481
Gærdesmutte	224	182	239

En del arter lå et pænt stykke under normalen, f. eks fangede vi kun 1 blåhals, 1 hvidhalset fluesnapper og 11 rødryggede tornskader, mens sylviasangerne og acroerne generelt også lå et godt stykke under tallene for 2022 og 2021.

Vi kom til gengæld op på 30 rødtoppede fugle-konger, hvilket er en del over tallene for både 2022 og 2021. De bedste ringmærkede arter blev bjergløvsanger og drosselrørsanger.

En totalliste over sæsonens arter kan ses her <https://chroe.dk/>

Takket være en bevilling fra Videnskabeligt Udvalg under DOF kan vi nu købe nogle nye net og nogle flere stænger, vi er klar til efterårssæsonen, som officielt startede den 30. juli 2023

En ringmærker med tid til formidling

Der blev i alt afholdt 46 formidlingsaktiviteter med i alt 258 deltagere. Disse aktiviteter spændte over radiointerview med DR P4 Bornholm, fremvisning af ringmærkede fugle for skoleelever og turister til en omtale af fuglestationens arbejde i fagbladet "Folkeskolen", med hovedvægten af aktiviteterne lagt på fremvisning af og information om ringmærkede fugle.

Forårets arbejde med havfugle på Ertholmene

Anders fortæller:

Ertholmene er et godt sted at yngle for havfugle der yngler på jorden fordi der hverken er ræve, hunde eller andre forbenede rovdyr (bortset fra pindsvin). Ederfuglene yngler især ved kysten og i haver på Christiansø og Frederiksø, og den ubeboede Græsholm har store kolonier af Lomvie, alk og sølvmåge. Undersøgelser af havfugle giver viden om hvor havfuglene søger deres føde og tilbringer det meste af året, hvordan bestande trives og fortæller dermed om tilstanden i havet.

Undersøgelse af havfuglenes træk

Ertholmene er kommet med i et internationale program, der undersøger havfuglenes træk uden for yngletiden SeaTrack ([www: Seapop.no](http://www.Seapop.no)). Feltstationen har i løbet af foråret sammen med Aarhus Universitet mærket ederfugl, sølvmåge, og lomvie på Ertholmene som en del af SeaTrack programmet.

Vi har mærket 20 ederfugle hunner med en lille datalogger på en ring om benet. Det er en lyslogger eller geo-locator der måler lys og klokkeslæt mange gange hver dag, så man for hver dag kan beregne hvornår solen står op og hvornår den står højest på himlen, der hvor fuglen har befundet sig. Det giver mulighed for at regne ud hvor fuglene har tilbragt vinteren. Men kun hvis vi genfanger fuglene næste år og afmonterer dataloggeren fra ringen så vi kan hente data.

Lars lægger ederfugl tilbage på reden efter mærkning.

En sølvmåge mærkes, måles og vejes.

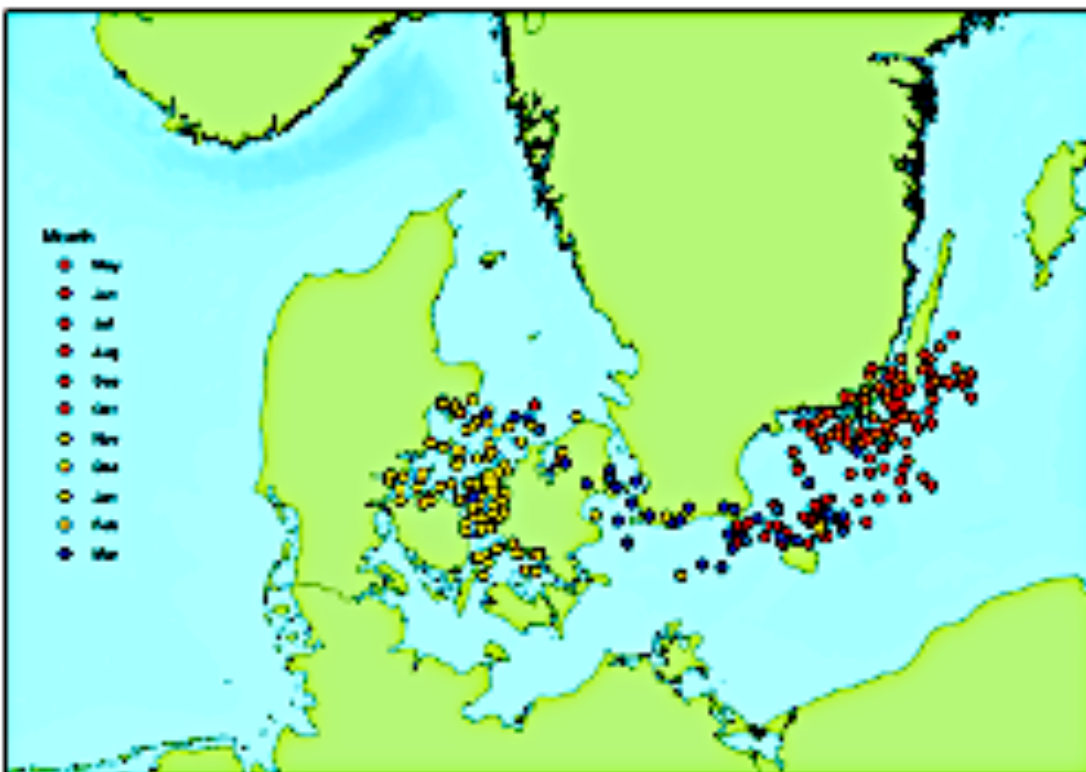

Sølvmåge med datalogger på det ene ben og en alm. stårling på det andet ben.

En sølvmåge er gået på rede i fælden og er klar til mærkning.

Resultatet fra en ederfugl hun i et pilotstudie.

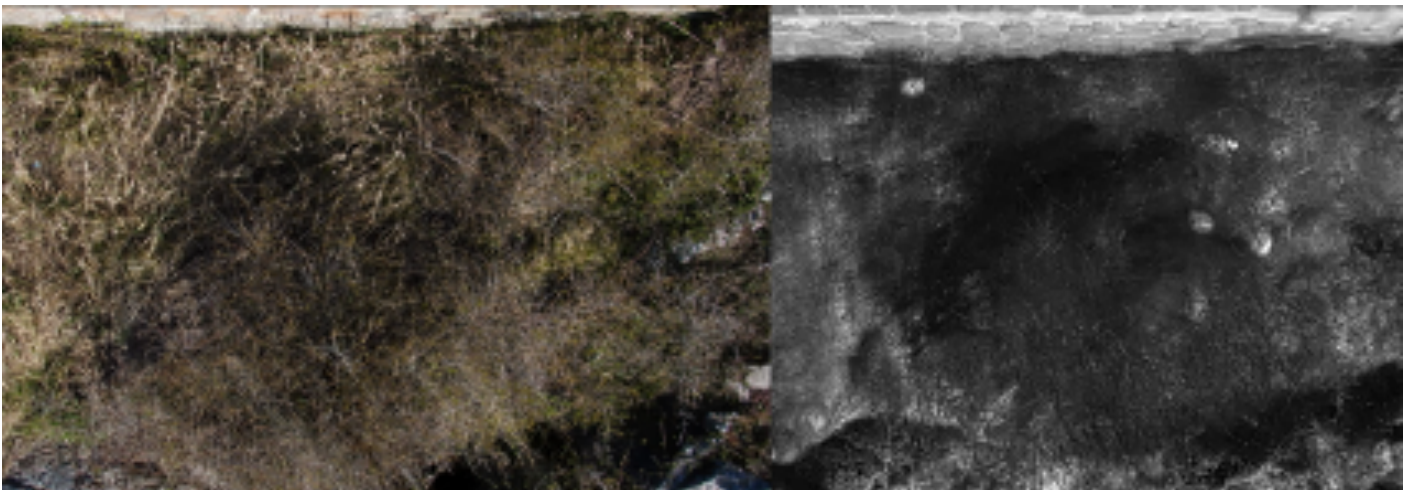
Ederfuglen havde en datalogger på benet i vinteren 2018-19. Prikkernes farve viser hvilken måned fuglen var i området. Prikkerne viser kun en omtrentlig position. Det ses at fuglen efter yngletiden tog nordpå til Sverige, før den om efteråret tog til det nordlige Storebælt hvor den tilbragte vinteren og i marts returnerede til Christiansø.

Undersøgelserne af ederfugle vil hjælpe til at forstå årsagerne til udviklingen i ynglebestanden på Ertholmene, og sammen med undersøgelser i Sverige og Finland prøver vi at forstå årsagerne til udviklingen i bestanden i hele Østersøen.

Optælling af ederfuglereder og test for fugleinfluenza

I april -tidligt om morgenen før solen varmer jorden- fotograferede Johan Christiansø fra drone med et varmfølsomt kamera. Det giver mulighed for at finde flere reder fra ederfugle der ligger gemt i buskene. Og måske er der flere der gemmer sig for krager og sølvmåger end der var tidligere? Det vil vi godt finde ud af. Vi er i gang med en sammenligning af de to metoder til at tælle reder, så vi kan sammenligne med gamle tællinger. Dronen bliver styret af Johan der er certificeret dronepilot.

De foreløbige resultater viser at antallet af ynglende ederfugle i 2023 var nogenlunde som sidste år. Rosalina sørgede (sammen med Statens Seruminstitut) for at 9 af de rugende ederfugle blev testet for fugleinfluenza, og alle test var negative.

Alm. dronfoto til venstre og termisk dronfoto til højre af det samme lille område med krat. Ederfugle er de afrundede lyse prikker på det termiske foto til højre. Øverst på de to foto ses et lille stykke af kanten på den sydlige ende af Langelinie-stien.

Udstilling i Palivaren til støtte for CHNF Fernisering søndag d. 3. september. Udstilling 3. -9. september

Minimum 12 kunstnere, hvoraf flere har udstillet i Palivaren tidligere, har givet tilsagn om at bidrage med mindre værker til en sensommerudstilling i Palivaren. Salg fra udstilling og evt. efterfølgende auktion går til feltstationens arbejde. Du kan senere læse mere om initiativet på Facebook.

De bedste hilsener fra Bestyrelsen f. CHNF

Dette nyhedsbrev er skrevet af Anders M., Per A. K. og Anette S.